

Политика относно защитата на лицата, подаващи сигнали или оповестяващи информация за нарушения в

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

ЕИК 000670602, гр. София 1700, ж.к. „Студентски град“, ул. „Осми декември“ № 19

РАЗДЕЛ I.

Предмет на Политиката за поверителност

Чл. 1. (1) УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО, ЕИК 000670602 („**Университета**“ или „**УНСС**“) създаде и поддържа ***вътрешен сигурен канал за сигнализиране*** относно нарушения в сферите, предвидени в Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения („**Закона**“ или „**ЗЛПСПОИН**“), и информира всички правоимащи лица относно наличието, структурата и функционирането му, в изпълнение на изискванията и при пълно съответствие с предвиденото в Закона.

(2) При сигнализиране за нарушение чрез използване на канала, Университета осигурява пълна защита на лицата и гарантира, че никакви вредни последици не биха настъпили за тези лица. Настоящата политика осигурява балансиран подход при прилагане на законовите изисквания, като обезпечава и правото на защита на всяко потенциално засегнато лице, включително в случаите на злоупотреба при използване на предоставените по Закона механизми.

(3) Редът и процедурите за подаването на сигнали се определят с Вътрешните правила за определяне на условията и реда за подаване на сигнали или публично оповестяване на информация за нарушения на УНСС.

РАЗДЕЛ II.

Сфери, за които се отнася възможността за подаване на сигнали

Чл. 2. (1) Сигналите трябва да се отнасят до нарушения на българското законодателство и актовете на Европейския съюз или да противоречат на техните цели, в това число действия или бездействия, **единствено в някоя от следните сфери:**

- ✓ обществени поръчки;
- ✓ финансови услуги, продукти и пазари и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
- ✓ безопасност и съответствие на продукти;
- ✓ безопасност на транспорта;
- ✓ опазване на околната среда;
- ✓ радиационна защита и ядрената безопасност;
- ✓ безопасност на храни и фуражи, здравето на животните и хуманното отношение към тях;
- ✓ обществено здраве;
- ✓ защита на потребителите;

- ✓ защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни;
- ✓ сигурност на мрежите и информационните системи;
- ✓ правила за заплащане на дължими публични държавни и общински вземания;
- ✓ трудово законодателство;
- ✓ законодателство, свързано с изпълнението на държавна служба;
- ✓ финансовите интереси на Европейския съюз по смисъла на чл. 325 от ДФЕС;
- ✓ правила на вътрешния пазар по смисъла на чл. 26, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително правила конкуренцията и държавните помощи;
- ✓ трансгранични данъчни схеми, чиято цел е да се получи данъчно предимство, което противоречи на предмета или на целта на приложимото право в областта на корпоративното данъчно облагане;
- ✓ извършено престъпление от общ характер, за което лице по чл. 5 е узнало във връзка с извършване на своята работа или при изпълнение на служебните си задължения.

(2) В случай че е подаден сигнал, който засяга друга сфера на дейност или по друга причина не подлежи на разглеждане по този закон, Университетът ще уведоми своевременно сигнализиращото лице, като му даде съответните указания при спазване на изискванията за конфиденциалност.

РАЗДЕЛ III.

Лица, които имат право да подават сигнали

Чл. 3. (1) Сигнали могат да бъдат подавани чрез горепосочения вътрешен канал от всяко лице, което под някаква форма има работни отношения с Университета в някои от следните качества:

- ✓ работник или служител;
- ✓ лице, полагащо наемен труд, независимо от начина на заплащане;
- ✓ външен консултант или изпълнител;
- ✓ доброволец или стажант;
- ✓ съдружник и/или член на управителен орган;
- ✓ кандидат за работа или бивш работник.

(2) Сигнализицията посредством вътрешния канал на Университета може да се реализира и от всяко друго лице, което в работен контекст е узнало за извършено или предстоящо нарушение, което по какъвто и да е начин е свързано с Университета.

(3) Университетът гарантира защита и следи за възпрепятстване на всякакви репресивни ответни действия по отношение на всяко лице, което подаде сигнал по Закона, както и на всяко лице, което подпомага подаването на сигнала и/или е свързано лице със сигнализиращия, включително юридическо лице.

РАЗДЕЛ IV.

Канал за вътрешно подаване на сигнали и публично оповестяване на информация за нарушения

Чл. 4. (1) Университетът разполага със сигурен канал за вътрешно подаване на сигнали, чието функциониране е обезпечено с квалифицирани специалисти, специално обучени за приемане и разглеждане на сигнали:

(2) Каналът за вътрешно подаване на сигнали и публично оповестяване на информация за нарушения отговаря на следните изисквания:

1. управлява се по начин, който гарантира пълнотата, целостта и поверителността на информацията и възпрепятства достъпа на неоправомощени лица до тази информация;

2. дава възможност за съхранение на записана на траен носител информация за нуждите на извършваните проверки по регистрираните сигнали, както и за по-нататъшни разследвания.

(3) Отговорните лица са функционално независимо при изпълнение на задълженията им съгласно Закона, и не могат да получават указания и/или нареждания от което и да е трето лице във връзка с разглеждането на сигнала. Съгласуването на действията и актовете на Отговорните лица с други служители и/или външни лица е недопустимо поради накърняване на тяхната независимост, нарушаване на задължението за поверителност и произтичащата от това опасност от разкриване самоличността на сигнализиращото лице.

Чл. 5. (1) Университетът осигурява защита на лицата подаващи сигнали при едновременно изпълнение на следните условия:

- ✓ Сигналът е подаден посредством вътрешния канал на Университета, при реда и условията, предвидени в настоящата Политика и в Закона;
- ✓ Сигнализираното лице е научило лично за нарушението, а не се е информирало опосредено чрез данни, произтичащи от трети лица и информацията не е придобита по престъпен начин;
- ✓ Към момента на подаване на сигнала сигнализиращото лице има реални и разумни основания да смята, че оповестената от него информация за нарушение е истинна и попада в обсега на Закона;

(2) Сигнализиращите лица **не носят отговорност когато разкритата информация е конфиденциална** и разпространението ѝ е ограничено от законови или вътрешни правила, в случай че са имали основателни причини да считат, че подаването на сигнал или публичното оповестяване на информацията е било необходимо за разкриване на нарушението.

(3) С оглед проверка на изпълнението на горепосочените изисквания, сигнализиращото лице предоставя данни за самоличността си на Отговорните лица на Университета, които от своя страна следят за защита конфиденциалността на предоставената информация.

Проверки по анонимни сигнали не се допускат, но в случаите, в които същите са подадени добросъвестно и при спазване на законовите изисквания, Университетът се ангажира, че ще положи дължимата грижа за осигуряване на балансиран подход за защита на всяка от страните по представения сигнал. Ако в хода на разглеждането на сигнала се установи, че лицето, за което се твърди, че го е подало, не е неговият автор, а привидно му е придадено, че сигналът изхожда от него, сигналът следва да се приравни на анонимен сигнал (сигнал, от съдържанието на който не може да се установи нито пряко, нито косвено действителната самоличност на неговия автор). В този случай

производството по разглеждане на сигнала се прекратява на основание чл. 9, т. 1 от Закона.

(4) Въведения от Университета ред за разглеждане на сигнали по Закона, не е приложим за разглеждане на жалби, сигнали или други искания за нередности или неудовлетвореност на студенти на съответните професионални или административни услуги на Университета, независимо от това как са озаглавени, чрез които се търси единствено защита на лични права, които по дефиниция са скрепени с наличието на личен и пряк правен интерес, без да има индикация за засегнат обществен такъв. По реда и условията на ЗЗЛПСПОИН **не могат да се разглеждат жалби, озаглавени като сигнал, касаещи междуличностни отношения, без значение от наличието или липсата на трудов контекст,** тъй като жалбата е правно средство, с което лице търси защита на нарушени свои права, а със сигналът по ЗЗЛПСПОИН се търси защита на обществения интерес, независимо дали са засегнати и лични права и интереси на сигнализиращото лице.

РАЗДЕЛ V

Мерки за защита на сигнализиращите лица

Чл. 6. (1) Университетът приема всички възможни технически и организационни мерки, посредством които да бъде осъществена превенция спрямо каквато и да била форма на репресия срещу сигнализиращо лице и/или срещу лице, което подпомага или е свързано със сигнализиращото лице от момента на подаване на сигнала.

(2) Под репресия и/или неблагоприятно положение, следва да се разбира следното поведение, както и заплахи или опити за такива действия, включително под формата на:

- временно отстраняване, уволнение или прилагане на друго основание за прекратяване на правоотношението, по което лицето полага наеман труд;
- понижаване в длъжност или забавяне на повишение в длъжност;
- изменение на мястото или характера на работата, продължителността на работното време или намаляване на възнаграждението;
- отказ за осигуряване на обучение за поддържане и повишаване на професионалната квалификация на работника или служителя;
- отрицателна оценка на работата, включително в препоръка за работа;
- прилагане на имуществена и/или дисциплинарна отговорност, включително налагане на дисциплинарни наказания;
- принуда, отхвърляне, заплашване за предприемане на ответни действия или действия, изразени физически, словесно или по друг начин, които имат за цел накръняване на достойнството на лицето и създаване на враждебна професионална среда;
- пряка или непряка дискриминация, неравностойно или неблагоприятно третиране;
- отнемане на възможност за преминаване от срочен трудов договор на трудов договор за неопределено време, когато работникът или служителят е имал законно право да му бъде предложена постоянна работа;

- предсрочно прекратяване на срочен трудов договор или отказ за повторно сключване, когато такава е допустимо по закон;
- вреди, включително за репутацията на лицето, по-специално в социалните мрежи, или финансови загуби, включително загуба на бизнес и загуба на доход;
- включване в списък, изготвен въз основа на официално или неофициално споразумение, в сектор или в отрасъл, което може да доведе до това лицето да не може да постъпи на работа или да не може да достави стока или услуга в този сектор или отрасъл (черен списък);
- предсрочно прекратяване или разваляне на договор за доставка на стоки или услуги, когато лицето е доставчик;
- прекратяване на лиценз или разрешение;
- насочване на лицето към извършване на медицински преглед.

РАЗДЕЛ VIII.

Защита на лицата, срещу които е подаден сигналът

Чл. 7. (1) Университетът обезпечава правото на защита на лицето, срещу което е подаден сигналът. В пълно съответствие с принципите и гаранциите за справедлив процес, на съответното лице се осигурява възможност да даде обяснения, да се запознае със сведенията и документите, представени срещу него, както и да направи съответните искания и възражения.

(2) При осигуряване на достъп на лицето, срещу което е подаден сигналът, да се запознае със събраните по преписката материали и доказателства, отговорните лица следва да предприемат всички възможни мерки за опазване тайната самоличност на сигнализиращия.

(3) В случай че се установи, че срещу лицето умишлено е подаден сигнал, съдържащ невярна информация, същото има право на обезщетение за всички причинени имуществени и неимуществени вреди, а сигнализиращото лице подлежи на административно наказателна отговорност под формата на глоба в размер 3000 до 7000 лв.

РАЗДЕЛ IX.

Отговорност във връзка с подаването на сигнали

Чл. 8. (1) В съответствие със Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, Университетът гарантира и обезпечава възможността на всяко правоимащо лице да подаде сигнал, без опасност от последващи репресивни действия.

(2) В случай че Университетът установи, че определено лице има поведение, с което нарушава изискванията на Закона, като създава пречки или проявява каквато и да било форма на репресия срещу сигнализиращото лице, лицата, които го подпомагат или свързаните с него лица, предприема всички необходими законови мерки срещу нарушителя.

(3) Ако лице, което е подало сигнал, претърпи вреди във връзка с подадения от него сигнал или публично оповестената информация, съгласно Закона, тези вреди се считат за причинени умишлено до доказване на противното.

(4) В съответствие с принципа на баланс на интересите, Университетът предприема необходимите законови мерки и срещу лица, които недобросъвестно използват системата за сигнализиране за постигане на противоправни цели и резултати. Ако в случай на подобно използване на механизмите, предвидени в Закона, бъдат накърнени имуществените и/или неимуществените права на дадено лице, същото има право на обезщетение в пълен размер.

(5) Съгласно националната и европейска правна рамка, сигнализиращото лице носи наказателна или административно-наказателна отговорност при набеждаване или съзнателно подаване на неверни сигнали, както и за действие или бездействие, което не е свързано с подаването на сигнала или не е необходимо за разкриване на нарушението.

Настоящата политика е утвърдена със Заповед № 2154 / 23.04.2025 г. и отменя предходно приети политики относно защитата на лицата, подаващи сигнали или оповестяващи информация за нарушения

гр. София, Дата. 23.04.2025 г.

.....
(Проф. д-р Димитър Димитров –

Ректор на Университет за национално и световно стопанство)